

Kolejną osobą, która zabrała głos w tej ożywionej dyskusji, był dr Krzysztof Wojciechowski (UW). W jego mniemaniu zasada kauzalności pozostaje wciąż aktualna. Wynika ona z natury rzeczy, bowiem nikt postępujący logicznie nie dokonuje przysporzeń bez racjonalnego powodu. W odniesieniu do kwestii definicji posiadania wskazał, że możemy mieć tu do czynienia z prawnie relewantnym stanem faktycznym.

Jako ostatnia głos w dyskusji zabrała dr Beata Jolanta Kowalczyk (UG), która odnosząc się do referatu dr. hab. K. Zaradkiewicza, stanowczo nie zgodziła się z tezą, że posiadanie jest stanem prawnym. Gdyby tak było, to należałoby stwierdzić, iż istnienie zasiedzenia jest nieuzasadnione. Celem ustawodawcy przy wprowadzeniu tej instytucji jest uzgodnienie stanu prawnego z odbiegającym od niego stanem faktycznym. Przypomniała także, że uprawnienie do posiadania rzeczy jest elementem prawa własności.

Po tej niezwykle interesującej i owocnej dyskusji dr hab. A. Brzozowski, prof. UW, zamknął obrady stwierdzeniem, że nawet najbardziej miłe uroczystości dobiegają końca. Wyraził nadzieję, że wszyscy zgromadzeni przeżyli wspaniałe spotkanie z obecnym w czasie konferencji we wspomnieniach prof. W. Czachórskim. Wygłoszone referaty dowiodły inspirującego wpływu, jaki jego dorobek ma na współczesną legislację i działalność naukową. Z tego punktu widzenia zadanie postawione sobie przez organizatorów zostało wykonane. Jego zdaniem, udowodnione zostało także to, że postawione przez niego tezy były niezwykle przemyślane. Podsumowując stwierdził, że warto sięgać do wartościowych dzieł naukowych, które pogłębiają czytelnikom spojrzenie na otaczającą nas rzeczywistość.

Ks. Paweł Lewandowski

Katedra Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL

IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców” Lublin, 6 czerwca 2015

Dnia 6 czerwca 2015 r. w Collegium Iuridicum Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II odbyła się IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców”. Została zorganizowana przez Katedrę Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL; Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL; Komisję Prawniczą Oddział Polskiej Akademii Nauk w Lublinie; Wydział Nauk Prawnych Towarzystwa Naukowego KUL; Stowarzyszenie Kanonistów Polskich oraz Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Wydziału Prawa KUL.

Otwarcia konferencji dokonali: ks. dr hab. Mirosław Sitarz, prof. KUL – kierownik Katedry Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego KUL; prof. dr hab. Jan Gliński – wiceprezes Oddziału PAN w Lublinie; ks. prof. dr hab. Józef Krukowski – prezes SKP oraz SAWP; a także ks. dr hab. Piotr Stanisław, prof. KUL – dziekan WPPKiA.

Po modlitwie w intencji rozpoczynającej się konferencji naukowej oraz o spokój duszy śp. o. prof. dr. hab. dr. h. c. Bronisława Wenantego Zuberta OFM (zmarłego 30 maja 2015 r.), ks. prof. M. Sitarz wyraził radość z faktu, iż konferencja ta zasłużyła na miano poważnego wydarzenia naukowego. Podczas dotychczasowych trzech konferencji referaty wygłosiło już 96 prelegentów z Polski, Czech, Słowacji, Włoch, Ukrainy i Litwy. Na IV Ogólnopolską Konferencję Naukową, ze zgłoszonych początkowo ponad sześćdziesięciu referatów, zakwalifikowano czterdzieści cztery. Następnie prof. Sitarz powitał wszystkich uczestników Konferencji: profesorów, starszych i młodszych pracowników naukowych, prowadzących poszczególne sesje, przedstawicieli innych ośrodków naukowych, recenzentów, sponsorów, a przede wszystkim samych prelegentów – doktorów i doktorantów. Podziękował także Komitetowi Organizacyjnemu Konferencji w składzie: dr Anna Słowikowska, mgr lic. Maciej Dziwina, mgr lic. Patrycja Kukulska, mgr lic. Andrzej Kukulski, ks. mgr lic. Paweł Lewandowski, mgr lic. Sebastian Margiewicz, mgr lic. Agnieszka Romanko, mgr lic. Urszula Wasilewicz oraz mgr lic. Paweł Zajac.

Prof. J. Gliński wyraził wdzięczność za zaproszenie na konferencję, którą uznał za cenną i wartościową inicjatywę naukową. W imieniu Prezydium lubelskiego Oddziału PAN podziękował prof. Krukowskiemu i prof. Sitarzowi za współudział w organizacji wielu wydarzeń naukowych, dzięki którym Polska Akademia Nauk jest promowana w środowisku lubelskim, w Polsce i za granicą.

Następnie przemówił ks. prof. J. Krukowski. Wyraził zadowolenie, że pomysł – wysunięty przez prof. Sitarza – organizowania konferencji naukowych, na których owoce swoich badań mogliby przedstawiać młodzi naukowcy, zakorzenił się w sposób trwały i skuteczny w środowisku Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. Ksiądz Profesor zwrócił również uwagę, że wszystkich uczestników tej konferencji łączy wspólny cel: poszukiwanie prawdy. Prelegentom i słuchaczom życzył owocnych obrad, odbywających się w atmosferze życzliwości i koleżeństwa.

Ks. prof. P. Stanisław w swojej refleksji odwołał się do konstytucji apostolskiej *Sacrae disciplinae leges*, w której papież Jan Paweł II określił Kodeks Prawa Kanonicznego z 1983 r. jako narzędzie konieczne Kościołowi. W odniesieniu do tego prof. Stanisław za konieczną uznał także naukową refleksję nad normami zawartymi w Kodeksie, w szczególności odnoszącymi się do zakresów wskazanych przez Jana Pawła II we wspomnianej konstytucji, czyli do: struktur i sposobów sprawowania władzy w Kościele; wzajemnych relacji między chrześcijanami budowanych na podstawie praw wynikających z godności człowieka i godności dziecka Bożego; właściwego i godnego sprawowania świętych czynności; oraz podtrzymywania przedsięwzięć i inicjatyw przyczyniających się do prowadzenia życia prawdziwie chrześcijańskiego. Dziekan wyraził zadowolenie, że wszystkie powyższe aspekty zostaną poruszone w trakcie rozpoczynającej się konferencji.

IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców” składała się z dwunastu sesji: jednej wspólnej i jedenastu odbywających się równolegle. Po każdej sesji miała miejsce ożywiona dyskusja.

Pierwszej sesji przewodniczył ks. prof. Krukowski, prelegentami zaś byli: dr Piotr Zamelski (Politechnika Opolska) – „Świadomość prawna w Kościele czy świadomość Kościoła”, oraz dr Katarína Šangalová (Uniwersytet Trnavski) – „Stosowanie różnicowanych wartości w procesie kanonicznym i cywilnym”.

Sesji II A przewodniczył ks. dr hab. Krzysztof Burczak, prof. KUL. Jej prelegentami byli: mgr lic. Patrycja Kukulska (KUL) – „Obowiązek wizytacji kanonicznej w diecezji”; mgr lic. Andrzej Kukulski (KUL) – „Prawa biskupa emeryta”; mgr lic. Sebastian Margiewicz (KUL) – „Obowiązek biskupa diecezjalnego wizyty *ad limina Apostolorum*”; mgr lic. Tomasz Zdyb (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) – „Kompetencje kapelanów wojskowych Kościoła katolickiego w Polsce”, oraz mgr lic. Agnieszka Romanko (KUL) – „Kompetencje administratora diecezji w sytuacji *sede vacante* dotyczące organów mediacyjnych (kan. 1733 § 2)”.

Ks. dr hab. Andrzej Pastwa, prof. Uniwersytetu Śląskiego, przewodniczył sesji II B, podczas której referaty zaprezentowali: ks. mgr lic. Paweł Koleśnikowicz (KUL) – „Realizacja zadań obrońcy węzła w procesie kanonicznym o stwierdzenie nieważności małżeństwa na przykładzie wybranych spraw prowadzonych w Sądzie Biskupim w Rzeszowie”; mgr lic. Natalia Bohacz (UKSW) – „Małżeństwo katolika z wiernym Kościoła Zielonoświątkowego w kanonicznym porządku prawnym”; ks. mgr lic. Tomasz Gałuszka (KUL) – „Wykluczenie dobra potomstwa na przykładzie orzecznictwa Sądu Biskupiego w Rzeszowie”; mgr lic. Marcin Sokół (KUL) – „Dowód z oświadczenia oskarżonego w kanonicznym procesie karno-sądowym”, oraz ks. dr Wojciech Witkowski (KUL) – „Urzędy w sądownictwie kościelnym w czasie wakatu stolicy biskupiej”.

Sesji II C przewodniczył prof. Sitarz. Referaty przedstawili: mgr lic. Michał Aniszewski (UKSW) – „Wpływ epilepsji na ważność małżeństwa kanonicznego”; ks. mgr lic. Stanisław Błaszczuk (KUL) – „*Exclusio boni prolis* na podstawie wybranych wyroków Sądu Biskupiego w Zamościu w latach 2010-2012”; mgr lic. Magdalena Tuszyńska (KUL) – „Zasada równości stron w procesie o stwierdzenie nieważności małżeństwa”; ks. dr Rafał Dappa (UŚ) – „Duszpasterska troska o przygotowanie do małżeństwa (kan. 1063 KPK) w świetle przemówienia Benedykta XVI do członków Trybunału Roty Rzymskiej z 22 stycznia 2011 r.”, oraz mgr lic. Anna Darnowska (UKSW) – „Wymiar kary przy zbiegu przestępstw w prawie karnym kanonicznym i kara łączna w polskim prawie karnym”.

O. prof. dr hab. Wiesław Bar (KUL) przewodniczył sesji III A, w czasie której referaty wygłosili: ks. dr Krzysztof Białowąs (Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych) – „Doczesne szczątki sługi Bożego w procesie kanonizacyjnym”; dr Anna Słowikowska (KUL) – „Funkcje specjalnie powierzone proboszczowi”, oraz mgr lic. Angelika Wojtuszkiewicz (UKSW) – „Procesy rogatoryjne w dochodzeniu kanonizacyjnym”.

Sesji III B przewodniczył ks. dr hab. Józef Wroceński, prof. UKSW. W jej trakcie referaty przedstawili: mgr lic. Małgorzata Koterba (UKSW) – „Przejście z instytutu zakonnego do instytutu świeckiego”; mgr lic. Małgorzata Wierchowaska (UKSW) – „Udział wiernych świeckich w charyzmacie instytutu życia konsekrowanego (kan. 303)”, oraz ks. dr Piotr Wierzbicki (Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie) – „Znaczenie okresu propedeutycznego w formacji seminaryjnej”.

Ks. dr hab. Arkadiusz Domaszk, prof. UKSW, przewodniczył sesji III C, której prelegentami byli: mgr Monika Krzywkowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Ol-

sztynie) – „Podmioty współodpowiedzialne za przygotowanie do małżeństwa kanonicznego”; ks. dr Paweł Kaleta (KUL) – „Zadania nadzorcze ordynariusza w odniesieniu do dóbr doczesnych (kan. 1276)”, oraz mgr lic. Magdalena Staworko (KUL) – „Kolegialność w ujęciu Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r. i tradycji cerkwi prawosławnej”.

Po zakończeniu III sesji uczestnicy konferencji naukowej udali się na obiad do *Mensa Academica* KUL.

Sesji IV A przewodniczył bp dr hab. Artur Miziński (Konferencja Episkopatu Polski). Referaty przedstawili tutaj: ks. mgr lic. Krzysztof Cipior (KUL) – „Przyjęcie akatolików ochrzczonych do pełnej wspólnoty z Kościołem katolickim”; mgr lic. Beata Fober (UKSW) – „Uczestnictwo wiernych w uświęcającym zadaniu Kościoła – zakres kompetencji w świetle kanonów 834-838 Kodeksu Prawa Kanonicznego”; ks. dr Jacek Jaśkowski – „Zaświadczenie o spowiedzi a obowiązek zachowania *sigilli sacramentalis* – aspekty prawne i duszpasterskie”, oraz ks. mgr lic. Robert Kaszak (KUL) – „Komunia św. na sposób Wiatyku”.

Ks. prof. dr hab. Stanisław Paździor (KUL) przewodniczył sesji IV B, w czasie której referaty wygłosili: ks. mgr lic. Damian Kwiatkowski (KUL) – „Obowiązek przyjmowania sakramentów przez duchownych”; ks. mgr lic. Paweł Lewandowski (KUL) – „Ofiary mszalne w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r. i IV Synodzie Diecezji Tarnowskiej”; mgr lic. Maria Uryć (KUL) – „Cenzura książek według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r.”, oraz mgr lic. Natalia Smolińska (UKSW) – „Sakramenty pokuty, Eucharystii i namaszczenia chorych w opiece paliatywnej”.

Sesji IV C przewodniczył ks. dr hab. Stanisław Dubiel, prof. KUL. Referaty przedstawili: ks. mgr lic. Daniel Klimkiewicz (UKSW) – „Władza dyspensowania biskupa diecezjalnego i innych ordynariuszy według Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r.”; dr Justyna Krzywkowska (UWM) – „Ochrona rodziny w działalności sądów kościelnych”; mgr lic. Agata Tarnacka (UKSW) – „Upoważnienia kapelana migrantów do posługi duszpasterskiej (kan. 566)”, oraz mgr lic. Mateusz Wyderka (UKSW) – „Osoby prawne Kościoła w Kodeksie Prawa Kanonicznego”.

Ks. dr hab. Leszek Adamowicz, prof. KUL, przewodniczył sesji V A, w czasie której wystąpili: mgr lic. Agnieszka Zalewska (UKSW) – „Działalność misyjna Kościoła w wybranych regionach świata według kan. 786”, oraz mgr Maciej Delijewski (UŚ) – „Ochrona małoletnich w prawie kanonicznym przed wykorzystaniem seksualnym (kan. 1395 § 2)”.

Sesji V B przewodniczył ks. dr hab. Ambroży Skorupa, prof. KUL. W jej trakcie referaty przedstawili: mgr lic. Paweł Głuchowski (UKSW) – „Kanoniczna odpowiedzialność za dokonanie przestępstwa aborcji (kan. 1398) w kontekście przesłanek dopuszczalności przerywania ciąży w prawie polskim”, oraz mgr lic. Urszula Wasilewicz (KUL) – „Stowarzyszenia diecezjalne we Francji”.

Zamknięcia konferencji dokonali: ks. prof. L. Adamowicz – dyrektor Instytutu Prawa Kanonicznego KUL, oraz ks. prof. M. Sitarz. Prof. Adamowicz wyraził zadowolenie z poziomu wystąpień doktorantów i doktorów oraz pogratulował prof. Sitarzowi organizacji kolejnej konferencji naukowej „Kodeks Prawa Kanonicznego w badaniach młodych naukowców”. Prof. Sitarz podziękował wszystkim prelegentom za wysiłek włożony w przygotowanie referatów. Zaapelował także o pokorę wobec nauki, która między innymi wyraża się w umiejętności przyjmowania krytycznych uwag względem przygotowanego tekstu wystąpienia.